

Gebruik makend van en in aanvulling op mijn bijdrage voor de migratieradar hierbij op jullie verzoek een kort overzicht van de belangrijkste ontwikkelingen in Ethiopië en met name in Tigray, sinds het laatste AAB van begin november 2022.

In oktober 2022 gingen de strijdende partijen akkoord met door de Afrikaanse Unie geleide vredesbesprekingen. Deze gingen op 25 oktober van start onder leiding van de ex-president van Nigeria Obasanjo, de ex-president van Kenia, Uhuru Kenyatta, en de voormalige vicepresident van Zuid-Afrika Phumzile Mlambo-Ngcuk. Op 2 november 2022 kwamen het TPLF en de Ethiopische overheid in Zuid-Afrika een staakt-het-vuren overeen.¹ De overeenkomst werd niet veel later zelfs als vredesverdrag aangeduid en onder meer de humanitaire hulp voor mensen in de deelstaat Tigray kwam op gang.²

Het tot nu toe standhouden van het vredesverdrag en de uitwerking ervan 10 dagen later in een uitvoeringsverdrag in Nairobi betekent uiteraard niet dat direct alle problemen zijn opgelost. Er is nog veel kritiek op de mate en snelheid waarin de humanitaire hulp voor Tigray op gang kwam, de overeengekomen deal lijkt vooral een overwinning voor de Ethiopische federale regering en er zijn nog veel vragen over de rol van Eritrea: Eritrese troepen zijn deels nog aanwezig in de regio, Eritrea ziet het TPLF nog altijd als de te bestrijden vijand en de eerder spelende grensconflicten tussen Eritrea en Ethiopië zijn ook nog altijd niet opgelost.³

Ondertussen valt echter niet te ontkennen dat het vredesverdrag en de uitvoering ervan al heeft geleid tot een grote verbetering van de humanitaire en veiligheidssituatie, met name in Tigray. De OCHA meldt dat er inmiddels meer dan 3,3 miljoen mensen in Tigray humanitaire hulp hebben ontvangen, dat er meer dan 2740 vrachtwagens vol met voedselhulp naar Tigray zijn gebracht, dat de belangrijke infrastructuur (elektriciteit, telefoon, wegen) wordt of is hersteld en dat er sinds kort ook weer gevlogen wordt op Mekelle en Shire.⁴

Op het vlak van humanitaire hulp aan en in Tigray valt ook nu, begin februari, meer positief nieuws te melden. Ik citeer de meest recente informatieve van OCHA:

Humanitarian supplies continue to be dispatched to **Tigray** with more than 127,000 metric tons (MT) of food supplies having arrived between mid-November 2022 and 26 January 2023 by the Government of Ethiopia, the UN and INGO partners. More than 67,000 MT of food has been distributed to around 3.8 million people as of 18 January. Between 12-18 January, about 400,000 people were assisted with food in Tigray. In total, more than 4.5 million people or 83 percent of the total planned caseload of 5.4 million people for the region, including Western Zone, were assisted with food as of 18 January under Round 2 distribution launched in early October 2022. This includes more than 162,000 internally displaced persons (IDPs) who had to flee their homes after August 2022. Since the resumption of aid convoys in mid-November, more than 3.8 million people assisted with food under Round 2 as of 26 January. Under Round 3 of food distribution which was launched end of December 2022, partners also assisted more than 532,000 people (25 percent of the planned caseload of 2.1million people) in Mekelle as of 18 January. According to the

¹ **Ministerie van Buitenlandse Zaken**, [AAB Ethiopië November 2022](#), begin november 2022

² **International Crisis Group**, [Turning the Pretoria Deal into Lasting Peace in Ethiopia](#), 23 november 2022

³ **Ethiopia Insight**, [Ethiopia's winner-takes-all politics threatens Tigray peace deal](#), 18 december 2022

⁴ **OCHA**, [Ethiopia Situation Overview Last updated: 5 Jan 2023](#), 5 januari 2023

Agriculture cluster more than 47,200 households have received fertilizer dispatched from Mekelle, from a total of more than 2,300 MT as of 31 January.

Although the humanitarian space continues to improve in Tigray with new accessible areas, in Central, Eastern and North-Western zones, some pocket areas remain hard-to-reach. The humanitarian response in the newly accessed and the hard-to-reach areas remains highly constrained. Meanwhile, an alternate humanitarian corridor has been identified with the opening of the road from Adwa to Mekelle via Intincho - Bizet - Adigrat as of 23 January.⁵

Op grond van de recente en eerdere informatie van OCHA valt te concluderen dat de veiligheids- en humanitaire situatie in Tigray, op enkele kleine gebieden (*pocket areas*) na significant verbeterd is en dat er daar dus ook geen sprake meer is van het inzetten van hongersnood of honger als wapen in de strijd door de TPLF of de Ethiopische federale regering.

Maar de problemen met de Eritreeërs zijn hiermee niet opeens verdwenen. Zelfs als de vrede tussen het TPLF en de federale regering van Ethiopië standhoudt (wat uiteraard nog moet blijken), ligt daar nog een groot probleem. En dit naast de nog altijd bestaande en bijvoorbeeld in Oromia en Amhara recentelijk weer oplevende overige etnische tegenstellingen in Ethiopië die soms ook tot gewelddadigheden leiden.

Een deskundigen die geciteerd worden in een artikel van Deutsche Welle:

"I think there is still a lot of mistrust between the Tigrayan and Eritrean forces. So many atrocities were committed during the time Eritreans were in the Tigray region that it will take a long time to rebuild trust," Shinn told DW.

Eritrea, the Red Sea country that borders Tigray, had deployed troops to support Ethiopian forces early in the war. It was not involved in the peace agreement, however, Shinn says.

"If all Eritrean troops don't leave Ethiopia, the peace agreement is very much in question."⁶

Wat betreft Ethiopië als VDL voor Eritreeërs geldt in het kader van het bovenstaande: Gegeven alle begane misdaden door Eritreeërs in Tigray valt op korte termijn niet te verwachten dat een situatie zoals die eerder bestond, één van een prima-facie erkenning van Eritrese vluchtelingen en redelijk tot goede omstandigheden in de kampen en de mogelijkheid voor Eritrese vluchtelingen om ook buiten de kampen in Ethiopië een bestaan op te bouwen, weer snel zal terugkeren.

In dat het AAB Ethiopië november 2022 wordt vanaf pagina 101 de situatie van Eritrese vluchtelingen in Ethiopië uitgebreid besproken. Het illustreert de hierboven staande alinea: De situatie voor deze groep is veel slechter dan dat deze eerder was.

Ik citeer het AAB Ethiopië november 2022:

Verschillende bronnen gaven aan dat de statusbepaling voor Eritreeërs onder andere vanwege het conflict geen prioriteit had bij de Ethiopische autoriteiten. Hierbij moet aangegeven worden dat er sinds het uitbreken van het conflict weinig Eritreeërs naar Ethiopië gevlucht zijn.

Hoe de registratie van asielzoekers in Ethiopië tijdens de verslagperiode verliep en in

⁵ OCHA, [Background Situation Overview](#), 7 februari 2023; UN, [Ethiopia: Northern aid access improving but some areas still hard to reach](#), 2 februari 2023

⁶ DW, [Old conflicts flare as Ethiopia bids for peace](#), 2 februari 2023

hoeverre bepaalde groepen uitgesloten waren van registratie, is niet duidelijk. Nieuwe Eritrese asielzoekers, die zoals eerder vermeld met zeer weinigen waren, zouden niet meer geregistreerd worden. Evenmin werd hun asielaanvraag door de Ethiopische autoriteiten aanvaard, wat indruist tegen het VN Vluchtelingenverdrag van 1951.